

ses for uforholdsmæssigt i medfør af den foreslåede stk. 2, jf. nærmere nedenfor.

Efter nr. 2 kan forbrugeren kræve, at sælgeren leverer en anden genstand, der stemmer overens med aftalen – dvs. omlevering. Med den foreslåede formulering præciseres det, at den omleverede genstand skal leve op til de krav, der følger af købsaftalen. Er der eksempelvis indgået aftale om køb af en fabriksny genstand, er sælger således ikke berettiget til at omlevere med en demonstrationsmodel, medmindre forbrugeren accepterer dette.

Forbrugeren kan kun gøre et omleveringskrav gældende, hvis der er tale om genuskøb, dvs. et artsbestemt køb, i modsætning til såkaldt specieskøb. I et specieskøb er omlevering udelukket, fordi parternes aftale angår en individuelt bestemt genstand, f.eks. en bestemt brugt bil, et bestemt maleri eller et bestemt demonstrationseksemplar, der sælges til nedsat pris. Genuskøb foreligger, hvis sælgeren i henhold til parternes aftale kan opfylde sin leveringsforpligtelse ved levering af en hvilken som helst genstand, der hører til den art, der er defineret i aftalen. Selv om aftalen efter sin ordlyd ikke levner sælgeren nogen valgfrihed, men udpeger en bestemt fysisk vare som salgsgenstand, kan fortolkning af aftalen føre til, at der foreligger et genuskøb. Dette er således normalt tilfældet, hvis genstanden uden ulempe kan ombyttes til en tilsvarende, og det må antages, at parterne ikke har lagt vægt på valget af genstand. Ved køb af et fabriksnyt køleskab ligger det således normalt klart for alle, at parterne alene har tænkt på, at der skal leveres et eksemplar af et bestemt fabrikat, selv om der i købekontrakten er angivet et bestemt eksemplars fabriktionsnummer. En sælgers interesse i at lade et køb, som efter det anførte naturligt opfattes som et genuskøb, fremtræde som et specieskøb (f.eks. ved angivelse af fabriktionsnummeret på en fabriksny vare), for derigennem at undgå, at forbrugeren i tilfælde af mangler kan påberåbe sig omleveringsbeføjelsen, kan naturligvis ikke begrunde, at aftalen fortolkes som et specieskøb.

I modsætning til den gældende regel, er omleveringsbeføjelsen efter forslaget ikke betinget af, at der foreligger en væsentlig mangel. Manglens betydning har imidlertid indflydelse på, om forbrugers omleveringskrav må anses for uforholdsmæssigt i medfør af den foreslåede stk. 2.

Efter bestemmelsens nr. 3 kan forbrugeren kræve et passende afslag i købesummen.

Det er således ikke som efter den gældende regel en forudsætning for afslagsbeføjelsen, at manglen er værdiforringende. Den gældende regel kan i visse situationer føre til, at forbrugeren afskæres fra at gøre

mangelsbeføjelser gældende, selv om manglen har reel betydning for den værdi, salgsgenstanden har for den pågældende forbruger. I praksis synes der bl.a. at blive »kompenseret« for dette ved at tilkende et afslag i prisen, selv om manglens betydning for varens værdi vanskeligt lader sig måle.

Det forudsættes, at der i de tilfælde, hvor der foreligger en værdiforringende mangel, fortsat udmåles og ydes et forholdsmæssigt afslag, idet dette i givet fald må anses for at være det passende afslag.

Den foreslåede ændring indebærer i forhold til den gældende regel, at der gives mulighed for at tildele et passende afslag i sælgerens vederlag i de få tilfælde, hvor der ikke står andre beføjelser til rådighed for forbrugeren. Et passende afslag kan også komme på tale, hvis forbrugeren foretrækker dette fremfor andre mere vidtgående beføjelser, som ellers ville kunne gøres gældende.

Der vil f.eks. kunne gives et afslag i købesummen, hvis en forbruger har bestilt en bil i en bestemt blå farve, og bilen ved leveringen viser sig at have en anden blå nuance, der – om end kun i uvæsentligt omfang – afviger fra, hvad forbrugeren bestilte. I så fald kan forbrugeren ikke hæve købet, afhjælpning i form af om-lakering vil ofte indebære uforholdsmæssige omkostninger, og er bilens salgspris den samme – uanset farveforskellen – kan forbrugeren heller ikke kræve et forholdsmæssigt afslag i prisen. Hvis omlevering samtidig ikke er mulig – eksempelvis fordi den bestilte farve ikke længere produceres – vil forbrugeren være uden sanktionsmuligheder til trods for, at den leverede bil ikke er i overensstemmelse med parternes aftale. I så fald kunne tildeling af et passende prisafslag til forbrugeren komme på tale.

I bestemmelsens nr. 4 angives, at forbrugeren kan kræve ophævelse af købsaftalen, forudsat at manglen ikke er uvæsentlig. Bestemmelsen svarer til gældende ret.

Om brug af hævebeføjelsen i relation til et bestil-lingskøb, hvor forbrugeren selv fremskaffer det nødvendige materiale, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3 (den foreslåede § 2, stk. 1, 1. pkt.).

I den gældende § 78 henvises til §§ 42 og 43, hvorefter væsentlighedskravet fraviges, såfremt sælger har udvist svig eller i et genuskøb har undladt at fremskaffe en mangelfri genstand, selv om dette uden urimelig opofrelse kunne være sket inden leveringstidspunktet. Der er på grund af sælgerens adfærd i disse tilfælde altid tale om en væsentlig misligholdelse, der er hæve-begrundende, og der er ikke fundet behov for at indar-